

[Transcript] Genstart / Forbandede franske forstæder

Man ser en gul med sædes, som holder stille, og så er der to betjente ved den side af hvor fører sidder.

Man kan svat høre sådan, at der foregår noget dialog eller de siger noget til fører.

Og det er senere kommet frem til, at du kan få en kule i hovedet, at der er blevet sagt.

Der sidder jo også to kammerater i bilen, dem kan man ikke rigtig se.

Men så sker der det, at bilen holder stille, men så begynder den at køre lidt frem.

Og så er det, at den ene betjent hæver sit våben og skyder ind af ruven.

Drabet på en 17-årig fransk drejnk med alkiriske rødder har sat ild til Frankrig.

Biler, skoler og børnehaver er brandal og butikker plynret.

Over 500 betjente er såret flere tusinde af anhold i nogen af de mest voldsomme protester i landet i lang tid.

Vreden i forestederne har ikke gensat gang i en debat om politivold og rasisme, men også om tilsandet parallelsamfund, hvor mange enten har til over os for lov over.

Genstart handler i dag om de forsømte og fordømte franske foresteder, der på ny har slået på sin fredeløs overland.

Mit navn er Anna Ingris.

Vil du ikke, Karin, præsentere dig selv?

Jeg er dansk fransk journalist, uddannet både i Danmark og Frankrig.

Karin Mørk er journalist på DRs Udlands redaktion og har så arbejdet i begge lande de sidste 35 år.

Og så har hun lige kommet hjem fra Frankrig, hvor hun har dækket rolighederne.

Hvem er den her 17-årig drengende æl, der er blevet drabt?

Altså hvis du skal beskrive ham altid så sige.

Han er jo en 17-årig fyre, meget typisk fra det kvarteret, han kom fra.

Altså når han tager det i udkanten af Paris.

Han bliver beskrevet som en meget, meget sød dreng, lidt stille i det.

Han var ene baren, har aldrig kendt sin far.

Altså han bliver opdrevet af sin mor, som han har et meget tæt forhold til.

Og han har også et tæt forhold til sin mormor.

Så elskede han motorcykler og rapmusik.

Og så havde arbejdet han som madbudbringer.

Han var faktisk netop begyndt i et integrationsprogram, i en forening, som støtter unge gennem sport.

Du siger, han var medlem af sådan en integrationsprogram.

Altså var han en, der havde, hvad kan man sige, integrationsvænskeligheder.

Altså han var på en eller måde udsatlet, belaget, plettet straffeatest, vold mod politiet.

Altså han var droppet ud af skolen og havde sagt til sine kammerater, jeg får aldrig et arbejde.

Han skulle få en ungdomsdomstol i september, fordi han havde modsat sig en anholdelse.

Men ellers var han ikke, så havde han en ren straffeatest, sådan set, indtil videre.

Men han er et meget typisk eksempel på de der mange, mange tusinder af unge, som på en eller anden måde ikke har en plads i Frankrig.

Der kommer løbende flere og flere detaljer frem om, hvad der fandt sted op til drappet på Nal.

Hvad er det for et billede, der tegner sig?

Han kører i den her gule massides, og han kører i busbanen, og det må privatbelister ikke.

Og det er omkring kl. 8. om morgenen, og han kører også for hurtigt.

[Transcript] Genstart / Forbandede franske forstæder

Og så er der de her to motorcykelbetjente, som sætter efter den her bil, så prøver de at stoppe ham. Og han kører så over for hurtigt for at flygte fra dem.

Men han bliver bremset lidt længere hen af noget trafik, altså han kan simpelthen ikke komme videre frem.

Og så er det, at de indhænder ham, og så ser man den her video, hvor de altså går hen og taler ind gennem ruden i før siden af bilen.

Situationen i vejkanten eskalerer, og den ene betjent affyrer et skud ind gennem sidderunnen.

I Frankrig er det til at få politiet at skyde, hvis de føler sig troet, og det er også politiet's forklaringer lige efter hendelsen.

Men så dukker videoen af selve episodeen op, og den spredter sig med lynets hast på de sociale medier.

Altså så kan man ikke se, at betjenten skulle føle sig troet.

I første omgang så sagde betjenten jo, at han var bange for, at han kørte frem, så kunne han blive kørt ned.

Og det kan man jo tydeligt se, at det er der ikke nogen risiko for.

Så ændrer han forklaringer og siger, at man så var jeg bange for, at andre fodgænger eller cyklister skulle komme til skade.

Men altså en af hans kammerater, han havde jo to kammerater med i bilen, og den ene fortæller, at det ved vi jo ikke om er sant.

Det skal den her politieundersøgelse jo klare køre.

Men kammeraten fortæller i hvert fald, at han også bliver slået, og derfor måske kommer til at slippe bremsen, så bilen kører lidt frem.

Der er jo voldsomme problemer i de her områder, hvor de unge mennesker her også bor med polsivol med våbenbesidelse,

med al mulige former for bandekriminalitet og ulovligheder.

Altså er der en risiko for, at der har været truselspillet mod polsiden, som ikke måske er synet for det blå øje på sådan en video?

Det kan vi jo sådan set ikke vide. I følge hans kammerat, som er blevet afhørt, så også har udtalt sig til media,

så var der ikke noget, nogen trusel fra Naal eller himself eller de andre.

Men det er måske ikke så mærkeligt, at politiet fylder sig presset i de områder.

Faktisk er en del af forklaringen på, hvorfor de overhovedet bliver våben, når det er ligesom trafikpoliti.

Det er, at der var jo et kæmpestort terrorangreb i Nys i 2016, men lastbil der kørte ind i Folkemændene der 14. juli til festen.

Og derfor i 2017 så indfører François Auland den daværende president faktisk nogen friere regler for, at politiet kan benytte våben.

På trods af de mere lempelige regler forbrone af pistoler, bliver politiemanden lige efter hendelsen varteksfængslet og siktet for mandrap.

Samtidig undskylder han gennem sin advokat over for Naal's familie.

Der går heller ikke længe før nyheden når L.U.C.-palade.

Den franske president får hurtig arrangeret et besøg i Nontæer, hvor han kalder drabet for utigivligt i et forsøg på at berole den ulmende vrede forstående.

Kejn, du kalder de her områder, hvor det her bl.a. er sket og hvor der foregår, hvis ikke lignes

situationer, så mange voldsomhendelser får belastede kriter.

Hvad dækker det over? Altså, vil du ikke prøve at beskrive i detaljer sådan et belastede kriter?

Jo, altså, det er socialt udsatte områder.

Det er høje, grov betongbygninger. Lige præcis det her kvarteret hedder Pablo Picasso-kvarteret i Nortæer.

Der er altså lidt maling der på de der høje, grov bygninger.

Men ellers er det altså, er det meget trystesløse kvarterer og lukket kvarter.

De er ligesom lukket om sig selv. Der er stor arbejdsløshed, så de går bare rundt ligesom i det der betongkvarter.

Mange af de her unge, fordi der er altså en enorm ungdomsarbejdsløshed.

Beboerne er meget fra magriblande, altså, det vil sige, altså ride marokko-tunesien, og de er i høj grad muslimer.

Det, som er så fortfiolende ved de her områder, er, at der er stor bandekriminalitet, der er narkohandel, fattigdom.

Altså, simpelthen, ingen, lige som, hvad skal vi sige, håber om at få et bedre liv og komme ud af det her, som man i gamle dage ville kalde ghetto-området.

Så er det et område, som Pablo Picasso-kvarteret her.

Er det et sted, som dig og mig, bare sådan på en ferie, kan vandre ind og ligge kiglet på, hvis vi gerne vil udforske, hvor den andre områder ser ud i Frankrig?

Det vil jeg nok ikke gøre. Altså, jeg har også lavet kurser i Paris med forskellige emner, og når jeg tager ud i de områder, så går jeg med nogen, som kan presentere os, og være, hvad skal vi sige, adgangskortet på en eller anden måde.

Du fortæller jo, at det er indvandre, migranter i første, anden, tredje, hvad ved jeg, generation, der bor primært i de her kvarterer, med muslimsk afstamning.

Har noget af det her et religiøst ophav, altså, at det er stærkt religiøse kvarterer, som ikke respekterer på en eller anden måde, værtslige lov?

Det er der også, ja, der er lavet undersøgelser af, at de her unge, der bor i de her kvarterer, at de faktisk sætter sharia-loven over Republikens love.

Jeg tror, det er langt over halvdelen, der gør det. Der er jo en meget hård påvirkning fra det muslimske broderskab,

som vi jo ligesom også har en politisk dagsorden med at forsøge at påvirke folk.

Så det er vanskeligt at sige, hvor religiøse de egentlig er, men det er i hvert fald helt sikkert, at når tredje generation, det var jo deres bedste forældre, der indvandrede til Frankrig.

Og de var langt mere, hvad skal vi sige, velintegreret, had jobs fyldt nok også rasisme indimellem, men holde republikken på en anden måde inden deres børn.

Og børnebørn?

Når du siger det, mener du så, at de børn og børnebørn, og det er jo børnebørn, når man ser på gaden de her dage, har de overhovedet nogle respekt eller kærlighed til den franske Republik?

Altså nu skal man jo passe på med at ske alle over en kamp, men der er rigtig, rigtig mange, som ikke har respekt og som ikke synes, at de skylder nogle respekt.

De synes ikke, de er en del af det her samfund. Man må bare sige, at det her er nogle integrationsproblemer, som simpelthen ikke er blevet løst de sidste 30-40 år.

Drabet på Nael skriver sig ind i en lang, sørgelig historie af vold at fortale sammenstød mellem politi og etniske minuteter i Frankrig.

[Transcript] Genstart / Forbandede franske forstæder

Alle redde onsdag, dagen efter, finder den første store protest over Drabet på Nalessted. Den er arrangeret af en smore, som kalder det for en demonstration imod politivold.

Hun indkaller til en hvid mars. Hvid mars betyder, at man er klat i vit, og at det skal foregå stille og roligt.

Hun siger dog også, at det skal være en protest mod politivold. Det skal både være en rolig mars, men også en protest.

Det vil sige, at marsen begynder om kring kl. 14 der torsdag, ude i nærheden af Pablo Picasso-kvarteret.

Hans mor bager en hvid t-shirt med parolen Justis Buonael, altså ret færdighed for Nael. Der er flere, der går i hvid t-shirts i den her mars.

Og så er der også mange, der bager skilde med samme slokan, og der er også folk, der bager skilde med politiet dreber.

Og det begynder med nogen måske nogen 100er, og så vokser det faktisk til omkring 6.000 deltager. Moren sidder på en ladvorn og kører og vinker ud til dem, der går med og holder sig til hjertet i taknemlighed.

Så hvor meget sympathi er der for Nael og Nael's familie på det her tidspunkt?

Der er kolosal sympathi med Nael og hans familie.

Der er jo også hurtigt store stjerner, som udtrykker deres medfølelse.

For eksempel fra et fodboldlandsholdet, er der både Mbappé og Gridsmanden, som kritiserer altså den her politivåld og politidrapet.

Og der er Umarcy fra de urørelige filmen Verdensstjerne også, som også siger, at hans tanker begynder at gå til familien og de kære.

Så der er meget, meget stor sympathi.

CANCES FAVARD

Værd, værd, værd.

Årh, hvor er det svående?

På tross af familiens fredelige protest eskalerer optøjerne i forstæderne omkring pris.

Biler, supermarketer og bygninger bliver sat i brand.

Jeg dækker det inde fra Paris, fordi af den fotograf, jeg arbejde med, ikke ville tage til Nortære.

Han sagde, der er krig, der er ude. Han kom selv fra Syrien, kammeramannen, og i starten var det...

Altså de første netter var det meget, meget voldsomt, hvor der kom til sammenstød med mellem politi og unge, men også journalister blev truet.

Og selv en 24-times kanal som BHM, altså som plejer at være på plætten af alle vejene, de trækker sig simpelthen tilbage, om man kunne kun se den røgskyr fra Brande og Torgas, og så videre, fordi det var for farligt for journalister at være for tæt på.

Hvad med i Paris, altså kommer der også optøjer der?

Ja, det gør der.

Altså på Ryderivoli og Metro en châtelet, som mange sikker kender, der kommer så banter af unge, og smadre butikker og plønner faktisk.

På det tidspunkt er det ligesom at karakteren af protesterne, de har ændret sig lidt, og det bliver så den mere hververk og plønninger.

Hvad er det for nogle plønninger, der har været?

Ja, det var jo altså unge, der er helt ned i toltretten og salg og en fulde med deres ældre brødder,

der med jernstænger smadret butiksvinduer.

Og især til sådan en mærkevare som Nike og Adidas og ting og serier, altså sådan nogle skubotikker,

og der var også supermarkedere, hvor man så folk går rundt kl. 3-4 om natten med supermarkedsvogn, og simpelthen bare tager for sig.

Hvad gør man da, at det står klart for myndighederne, at de her optøjer ved at gå fuldstændig ud af kontroll, altså man kan ikke bare lige dyst dem ned?

Ja, de kan jo ikke ligesom løse de underliggende problemer, så de sætter simpelthen bare virkelig mange politipetient ind i alt 45.000.

Altså der ibland er der også løret, og det er altså en speciel politistyrke, som normalt bliver sat ind, når der er tære eller giseltæninger.

Og derudover så indfører man jo udgangsforbud om natten, og man stopper offentlig trafik osv.

Så man prøver simpelthen at få de her unge til at holde sig hjemme, men det lykkes ikke.

Nej, det store politi opbud stopper ikke protesterne. Tvært imod.

I de efterfølgende dage tager optøjene til i styrke, og de spreder sig til byer over hele Frankrig.

I videoer på de sociale medier kan man se, hvordan unge ødelægger børnehaver og et holokostmindesmærke.

Når løret er morgen bliver der sat ild til en bil, mens deres reporter er igennem direkte i P1 morgen.

Daniel, var der lige en mand, der satte en Peugeot 106 i brænden foran?

Fulstændig, jeg vil ønske at være tv på lige nu, fordi nu står der simpelthen høj flammer, cirka 2 meter høj flammer, ud af passagerdøren og chaufførdøren, der står der røg nu.

Det var rystende at se både Nortære, men også andre byer, de her enorme ødelæggelser og kæmpe brænde, altså skoler, som bliver brændt ned, vokasturer, altså de her steder, hvor børnes kunne gå trygt og rolig.

Og se, det står i flammer, og de her fuldstændig udbrændte biler, altså det lignede jo simpelthen sådan borgekrislignende tilstand.

Natten til søndag bliver en Bormesters familie, en forested til pris og også ramt af optøjerne. Hvad sker der der?

Ja, det synes jeg faktisk, at noget af det mest rystende, det er, at der er en bil, som bryder ind, altså ind af havloven, og den her bil bliver sat i brænd, så den så huset bliver sat i brænd.

Vi har senere fået at vide, at Bormesteren var slet ikke hjemme, han var på rødhuset for at arbejde og prøve og ligesom løse de her ting.

Men hans kone og to småbørn på 5 og 8 år, de prøver så at flygte via bagudgangen, altså ud af haven, men så bliver de simpelthen angrebet med fyrværkeri.

Og det gør altså, at moren falder og brykker et eller andet voldsomt, så hun ikke kommer til at gå de næste 3 måneder, og hun ligger i morfin nu osv.

Og et af børnene blev også såret. Jeg tror på en eller anden måde, at det måske kan blive et vennepunkt.

Fortal lige om, hvordan sympatien har skiftet karakter, altså har ændret sig fra, hvad kan man sige, denne her store medfølelse og omsommern havde fornale og familien til nu, hvor protesterne har udviklet sig så voldsomt og brutalt.

Ja, altså jeg vil sige, at alle dem, jeg har talet med, de siger, at nu må det stoppe, altså den her vold og hverk og så videre, det løser ikke noget som helst.

Samtidig siger de, altså politimanden skal ret forfølges, han skal dømes, det kan ikke gå utilgivet

hen, så der er stor sympathi stadig væk for Naal og hans familie.

Men folk ønsker, at det her skal stoppe, og navnlig også ud i de områder, som er hårdstrandt.

Uaktet den rasisme, som mange beskriver de oplever i Frankrig, uaktet dårlig integration, begrænset muligheder og hvad der ellers kan være, så kunne man jo også godt få tanken, at det er gemene kriminelle.

Bander, som misbruger et tragisk drab til at plønrere, begå hververk, lave bandekriminellitet, involverer flere af deres kriminellegærninger.

Altså de andre forklaringsmekanismer, måske er gode nok til en anden gang, men i det her tilfælde, der er det bare bøl og kriminelle.

Du var fuldstændig ret. Altså de sidste døjens balade har været bøl og tøjere og kriminelle, og man taler også om, at i nogle af de her kvarterer, hvor der er narkostor, narkointægt og kriminalitet, at de simpelthen ønsker at pustes til baladen.

Kejn, presidenten var jo meget hurtigt til at få dømmen drabet på Nal. Nu var det hele sådan her total exploderet hænderne på ham.

Hvilken hovedpjen har det så udviklet sig til for ham?

Det er et kæmpe problem, vil jeg sige for Macron, at verdens øjne nu igen viler på Frankrig på grund af optøjer og protester.

Altså først var der de gule veste, så var der pensionsprotesterne. Nu er der så den her balade, som har gjort, at han må aflyse sit statsbesøg i Tyskland.

Der er olympiske lege til næste år. Macron vil jo gerne have, at hans Frankrig tager sig godt ud internationalt.

Og der må man sige, at det her går jo den helt gale vej.

På den anden side har vi højrefløren Marine Le Pen i spesten, som kræver flere ressourcer til politiet.

En hårdkurs over forlågetræder selvfølgelig også påpeger, at det er muslimer, der leder an i optøjerne, og det er træk generationsinvander, fordi det her kvarterer.

Er der grønt til at tro, at det her med hårdere straffe og flere ressourcer til politiet kan stoppe de her problemer?

Altså hvis man ikke får gjort noget ved de reelle problemer ude i de der udsatte kvarterer, så vil det jo ske igen.

Altså skiftende presidenter har de sidste første år talet om, at nu skal vi gøre noget ved de her problemer, og det er kun bløde ved snakken.

Så en politireform gør det ikke alene, de skal simpelthen ned og så få fat om undets rod.

Og det er altså de her parallelt samfund kan man kalde dem, som kan anthendes af en nymnist, når det vil ske igen med noget politivål.

Macron har jo allerede i sin sidste presidentperiode, der lancerede han nogle lovendringer og nogle lov, bl.a. større kontrol med imamer og hvad de prædiker.

Og man har også smidt imamer ud, lukket måske, så talte Macron også om at få ekstra lærer i nogle af de her skoler i de udsatte kvarterer.

Men det er jo noget, der tager langt, lang tid, og om hans tiltag er nok, det er langt fra sikkert.

Efter flere døgn med kages og vold i de franske gader, bliver Nael lørt af begrebet i nogle tager.

A funeral is being held in France for the teenager killed by a police officer during a traffic stop on Tuesday.

Dagen efter bager hans nærmeste familie urumærende om at stoppe de voldlige protester og

[Transcript] Genstart / Forbandede franske førstæder

optøjer.

Hans mormor var ude søndag og sige, at de her balademager nu skulle de stoppe.

De skulle ikke udnytte hendes barnebarns død til at begå herre værk og vold og plyndringer.

Og hun sagde, at vi møder, vi har brug for busser, som I brenner af.

Vi har brug for at kunne gå i vokastuen med vores børn og vores børnebørn i ødelægget for alle.

Vold, auler, kun vold, nu må det stoppe.

Og så har borgmesteren ude i Norgntæer bet alle om at sprede mormorens budskab, så vi kan få stoppet det her.

Hvad tror du det vil have forandret i Frankrig, hvis noget overhovedet når de sidste optøjer har lagt sig?

Jeg tror, at angrebet på borgmesteren og hans familie kan godt være et vindepunkt.

Og det kan også godt være, at regeringen og Macron synes, at nu er det noget vendt i at gøre noget mere ved de her grundlæggende problemer.

Spide det op i den lovprocess, fordi hvis det sker igen, så bliver det lige så svært at kontrollere, fordi de unge bruger sociale medier, som TikTok og Snapchat, og de kan mødes meget hurtigt.

Og det var også det, vi så med de gode veste. Så det er en anden form for oprør i dag, end det var for 18-20 år siden.

Og derfor kan det godt være, at de bliver presset til at gøre noget mere.

Kajen, mørk, tusind tak for på søddagen. Selv tak.

Baddagens genstart stod Thomas Thieransen, Mathias Barks søndergård, Emma Albeck Høj og Jens Rønne. Jeg hedder Anna Ingris.

Gå på opdaleset i alle deres podcast og radioprogrammer. I appen, det er Lyd.